

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/17

KARAR NO : 1985/33

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hasan Sarı, Ahmet Arık, Burhan Kaya

O L A Y : Sanıkların 15.9.1979 günü Doğubeyazıt İlçesinde siyasal-ide-

olojik görüş ayrılığı nedeniyle müstekiler Nizamettin Kadan ve Mahmut Kadan'a silah çekişip öldürmeye teşebbüs ettikleri ileri sürülerek TCK'nun 448., 62. ve 6136 sayılı Yasanın 13.maddeleri uyarınca tecziyeleri istemiyle Ağrı C.Savcılığı'nın 24.9.1979 günlü, 94 sayılı iddianamesiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi, 25.4.1980 günlü, esas 1979/270, karar 1980/26 sayılı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu, gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Bu kararın sanıklardan Ahmet Arık tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 1.Ceza Dairesi 15.9.1980 gününde, 1980/3315-3653 sayılı ilamı ile görevsizlik kararını onamıştır.

Dava dosyası Erzurum 9.Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderilmiş ve adı geçen makamın 22.12.1980 gün, 1807 sayılı yazısı ile; sanıklara atılı suçun 1402 sayılı Kanu'nun 13.maddesinde belirtilen 3 aylık süreden önce işlendiği ve bu suçlar ile sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlar arasında organik bir bağ tesbit edilememesi nedeniyle dava dosyasının Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi'nce rüyyet edilmek üzere Ağrı C.Savcılığı'na gönderildiği belirtilmiştir.

Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi, 19.7.1984 gününde, esas 1981/9, karar 1984/138 sayılı ile evvelce mahkemesince verilen görevsizlik kararı kesinleşmiş bulunmasına göre davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerektiği belirtilerek yargılamanın durdurulmasına ve dosyanın evvelki görevsizlik kararı dairesinde gereği yapılmak üzere Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Erzurum-Ağrı-Kars-Artvin İleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 15.1.1985 günlü, 1984/174 esas sayılı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilanına

neden olan yaygın şiddet eylemleri niteliğinde bulunmadığı nedeniyle Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak,2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunulmasına karar vermiş ve dosya Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 16.1.1985 gün,1985/90.Muh. D.8 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,**Y.İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Ergun Argon, Yavuz T.Özgen** ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 11.2.1985 günlü toplantıda,geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydın alp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar Doğubeyazıt İlçesini de kapsamına alarak Ağrı ilinde 20.4.1980 günü ilan olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 15.9.1979 günü işlenmiştir.

Bu suçlar siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığından sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak,suçların 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre,anılan maddenin (b)bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusu-

nun kabulüne, Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25.4.1980 günlü, esas 1979/270, karar 1980/26 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 11.2.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

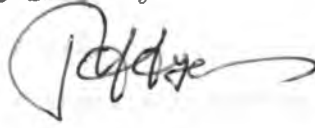
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A. Mazhar Akman

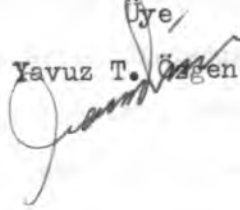
Üye

Ergun Argon

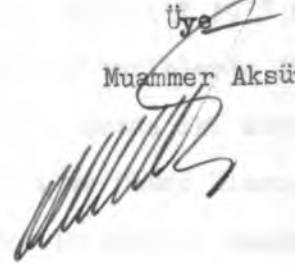
Üye

Yavuz T. Özgen

Üye

Muammer Aksüt

G/T.